

Saskia Tannemaat laat zien dat ze een hart heeft voor de vrouwen van de Doubletstraat.

'Wij staan hier voor de vrouwen'

"Mensen, het is niet de bedoeling dat we de straat in gaan", waarschuwt Saskia Tannemaat de ongeveer dertig mensen die om haar heen staan, op de hoek van de Doubletstraat. Betogen tegen de prostitutie in de straat mag, maar dan liever niet op een manier waar de dames last van hebben.

tekst & foto's Willem van Altena

"De vrouwen hebben het al moeilijk genoeg. Het is ten hemel schreiend dat deze vrouwen vlak onder onze neuzen worden uitgebuit." En zo werden er op een koude februarimiddag een kwartier lang leuzen uitgeroepen en spandoeken uitgerold. De buurt is de 'goedkoopste prostitutiestraat van Nederland al jarenlang zat, en met de verkiezingen voor de deur kon het geen kwaad om dat maar weer eens duidelijk te maken. Geen wonder dus, dat er zich tussen de demonstranten -omringd door bijna evenveel agenten- en toeschouwers ook opvallend veel mensen met partijlogo's op buttons en sjaals bevinden. Zelfs wethouder Boudewijn

Revis is gekomen om de betogers toe te spreken en en passant campagne te voeren voor zijn VVD. "Wij willen de ramen aan de Doubletstraat en de Geleenstraat sluiten. Zodat we een mooi centrum krijgen, zonder deze rotte plekken." Die opmerking komt hem op boe-geroep van de betogers te staan. "We staan hier heus niet omdat we een nette wijk willen. Wij staan hier omdat we begaan zijn met wat de vrouwen wordt aangedaan!" roept een boze vrouw. Er lopen ook mannen mee in de betoging, al zijn ze zwaar in de minderheid. "Nee zet mijn naam maar niet in de krant", zegt een oudere heer.

>>> **vervolg op pagina 3**

CULTUREEL ERFGOED

Op 5 maart is er een bijeenkomst voor buurtbewoners om daar met vertegenwoordigers van belangengroep Liberty The Hague van gedachte te wisselen over de overlast en hoe die weggenomen kan worden. 'We begrijpen en delen de zorgen rondom de overlast in de buurt zoals drugsoverlast, hanggroep jongeren en het illegale tippelen. Daar hebben de vrouwen in de Doublet ook last van, voor hen voelt dat ook niet prettig. De raamstraat sluiten is echter niet de oplossing,' schrijft Liberty in een open brief. 'Velen van jullie wonen hier niet zo lang, maar de raamstraat in de Doublet is al sinds de vorige eeuw deel van de stad. Het behoort tot het culturele erfgoed van de stad.' De bijeenkomst is bij Spot 46, Herengracht 46A. Wie zich aanmeldt krijgt te horen hoe laat de bijeenkomst is. Mail naar: c.kames@shop-denhaag.nl.

Liever rode kater dan rood potlood

Verkiezingen (pag. 2)

foto: Gricha Camonier

Doubletstraat niet voor elke partij een issue

Op 21 maart gaat heel Nederland naar de stembus om een nieuwe gemeenteraad te kiezen. Ook in Den Haag, waar twintig partijen ingeschreven staan met niet minder dan 546 kandidaten.

De verkiezingsprogramma's allemaal doorworstelen is een onmogelijk karwei. Sommige partijen beperken zich tot een kort lijstje van amper twee velletjes vol. Andere publiceren complete boekwerken van tientallen pagina's. Vind maar eens de bomen in dat bos... zeker als het om concrete issues gaat waar het Oude Centrum mee te maken heeft en zich druk over maakt.

Zoals de Doubletstraat en wat er daarmee moet gebeuren. Een partij die zich heel concreet uitspreekt voor sluiting is de VVD. 'Raamprostitutie is een blok aan het been voor de hele omgeving', vinden de liberalen. Het is slecht voor de vrouwen, en het kost de stad veel geld aan toezicht en politie. De VVD wil de Doubletstraat liefst herontwikkelen tot een 'gewone' woonstraat en naar een 'modernere vorm van raamprostitutie' in Den Haag.

Groep De Mos vindt ook dat de ramen aan de Doubletstraat weg moeten. 'Het is een zware last voor de omgeving, en de buurtbewoners willen ervanaf.' Daar ziet grootste partij D66 minder heil in. Zij vrezen dat de vrouwen dan de illegaliteit in duiken, wat de situatie verergerd. 'Wij willen niet dat sekswerkers buiten beeld raken, want dat maakt ze kwetsbaar voor criminelen en mensenhandelaren.'

De Haagse Stadspartij noemt de Doubletstraat niet specifiek, zoals de meeste partijen dat niet doen. Wel staan er algemene verwijzingen in het programma over het terugdringen van mensenhandel. Het CDA geeft aan 'open te staan' voor het VVD-idee om de raamprostituees uit de Doubletstraat en de Geleenstraat te verplaatsen naar een geschiktere plek, maar licht dat niet verder toe.

De PvdA vindt dat prostituees in een veilige omgeving hun werk moeten kunnen doen. Verplaatsen van de ramen aan de Doubletstraat is pas aan de orde als er een goede alternatieve locatie is waar de veiligheid gegarandeerd is. 'De verplaatsing mag niet leiden tot een verschuiving van de overlast.'

Gaat het schaakcafé aan het eigen succes ten onder?

FINANCIËEL VRAAGSTUK VOOR DENKSPORTCAFÉ

Sponsors gezocht voor verbouwing

Voor de meeste buurtgenoten is het een goed bewaard geheim, maar liefhebbers van tactische bordspelen weten het schaakhuis aan de Looierstraat inmiddels zo massaal te vinden, dat de locatie te klein geworden is. Een nieuw onderkomen is volgens stichtingsvoorzitter Mike Hoogland al gevonden, maar: "Zo'n verbouwing is een enorme investering voor een klein clubje vrijwilligers."

tekst & foto **Marc Tangel**

De verhuishagen mag thuisblijven. Vanuit het hoekpand op nummer 1, hoopt het denkportcafé later dit jaar een nieuw onderkomen te vinden bij de burens op nummer 3. Een ruimer pand, waar een tussenmuur een strikte scheiding moet aanbrengen tussen het café en de denksportruimte. "We willen graag naar een hoger niveau, maar dan moet je natuurlijk ook een betere sportomgeving bieden", concludeert Hoogland. Een datum voor die verhuizing kan de stichtingsvoorzitter echter nog niet met zekerheid noemen: "De planning verschuift elke maand met een maand", klinkt het met enige aarzeling. "Als stichting hebben wij al jaren een sluitende begroting, maar voor de verbouwing hebben we een eenmalige investering nodig. Een deel komt uit subsidies, maar de rest moet je zelf bij elkaar zoeken. In totaal hebben we het

dan over een bedrag tussen de vijftig- en honderdduizend Euro." Met een aantal kleine donaties is een deel van dit geld al bij elkaar gesprokkeld, maar Hoogland is nog hard op zoek naar sponsors. "Alles is welkom!", roept hij enthousiast. "Van nieuwe barkrukken tot een naambord aan de gevel." Het Cars Jeans Schaakcafé? "Het kan!", lacht Hoogland. "Uiteindelijk zijn we natuurlijk toch uniek voor Nederland. In Londen bestaat sinds kort weer een schaakcafé en New York is bekend vanwege het schaken in Central Park. Zo'n instituut proberen wij voor Den Haag op te zetten. Dit concept is ook niet vergelijkbaar met een buurthuis of sportvereniging. Wij hebben bijvoorbeeld geen jeugdclubs, hier komen vooral expats en mensen die op latere leeftijd nog een hobby oppakken. Dat is een formule die je nergens anders ziet."

'Dit gaat niet om seks'

Kom bij Julie Bindel niet aan met verhalen over 'de happy hooker'. Voor de bekende Britse onderzoeksjournalist telt maar een ding: prostitutie moet de wereld uit. Voorafgaand aan de demonstratie bij de Doubletstraat was Bindel te gast bij boekhandelaar Van Stockum om haar nieuwe boek 'The Pimping of Prostitution' (Het verpoieren van de prostitutie) te presenteren.

tekst & foto Willem van Altena

"Ik haatte Nederland jarenlang", steekt de Britse van wal. "Ik kon echt niet van tulpen of musea genieten in een land waar vrouwen zo verschrikkelijk worden uitgebuit, als dieren in een kooi. Maar inmiddels kan ik toch de schoonheid van jullie land zien. Wat ik zo bizar vind in Nederland is hoe jullie prat gaan op jullie tolerantie en jullie vriendelijkheid, en tegelijkertijd de ogen sluiten voor

Julie Bindel: "Ik haatte Nederland jarenlang."

>>> vervolg van pagina 1

"Maar we zijn de overlast echt meer dan zat. Wij wonen hier om de hoek en er wordt bijna elke dag wel door een of andere kerel tegen mijn gevel aan gepist. Dat moet afgelopen zijn, kan de stad hier nou echt niks aan doen?" Alleen sluiten van de ramen is niet genoeg. "Er moet geïnvesteerd worden in goede uitstapprogramma's voor vrouwen", zegt Saskia Tannemaat. "De vrouwen moeten begeleid worden naar betaald werk en een beter leven."

een afgrijselijke praktijk. Nederland wordt internationaal gezien als lichtend voorbeeld over hoe je met de vrouwenhandel en prostitutie moet omgaan, maar niets is minder waar. De handel is seks draait maar om een ding: mannen die zich toegang toe-eigenen tot vrouwen die geen seks met hen willen hebben. Ik krijg wel eens het verwijt dat ik moralistisch of anti-seks ben. Complete onzin. Dit gaat niet om seks. Dit gaat om het idee dat de lichaamsopeningen van vrouwen te koop of te huur zijn alsof we een masturbatiespeeltje zijn. "In Nederland zien we na 18 jaar legale prostitutie dat het gewoon niet werkt. Sterker nog" legalisatie werkt vrouwenhandel in de hand. Geschat wordt dat er vier keer zo veel illegale bordelen zijn als legale. De instanties die zich zogenaamd inzetten voor de sekswerkers zijn niets anders dan een front voor de pooiers. Sekswerk, het is een onzinnige term. Het is geen werk. Er is geen vakbond, geen pensioenfonds, geen opleiding. En het gaat niet eens om seks. Ik vraag wel eens aan mensen: stel dat je wanhopig bent, zou je dan bij McDonalds gaan werken of zou je je lichaamsopeningen beschikbaar stellen voor penetratie? Nou bij McDonalds ben jij zelf in elk geval niet het stuk vlees! Het idee dat die vrouwen van honger omkomen als ze niet achter het raam staan is te belachelijk voor woorden."

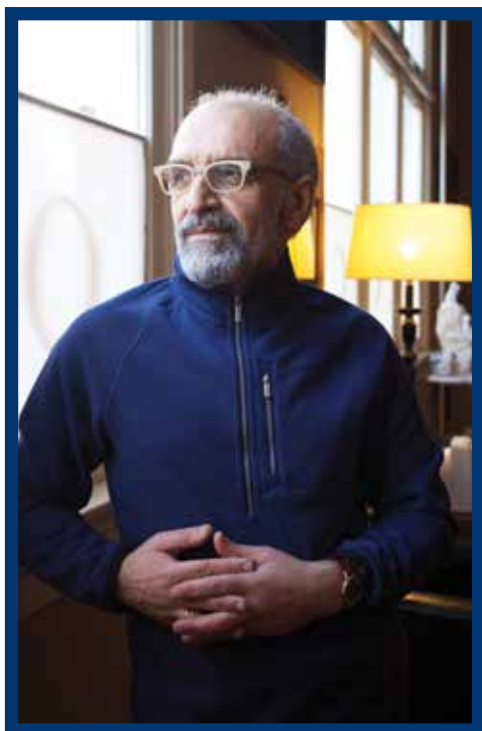
Zelfs vrouwen die zeggen dat ze voor het 'vak' gekozen hebben ziet Bindel als slachtoffers. "Ofwel worden die vrouwen betaald of bedreigd door pooiers, of ze zijn zelf pooier. En zelfs als het echt zo is dat die vrouwen het allemaal prima vinden, dan nog spreken ze niet voor andere vrouwen. En ik zou hen willen zeggen: je vertrap de rechten van andere vrouwen."

De Doubletstraat vindt Bindel een van de treurigste rosse buurten die ze ooit heeft gezien. "Op recensie-websites over prostituees -ja echt, die bestaan- lees je dat mannen het er te morsig en te goedkoop vinden, en dat de vrouwen lelijk zijn. En dat er vooral lokale bezoekers op af komen."

Bindel hoopt dat het tij zal keren, zoals dat in Zweden al gebeurt, waar niet de sekswerker strafbaar is, maar haar klanten. "Nederland staat op plek drie of vier als het om vrouwenhandel gaat. Die vrouwenhandelaren brengen de vrouwen niet naar Zweden, typisch he? Wat ik vooral erg vind is dat vanwege de legaliteit mannen denken 'o, het is okee om dit te doen', en op die manier het systeem in stand houden. Ik walg van Britse toeristen die zich thuis netjes gedragen en in Amsterdam opeens naar de Wallen gaan. We moeten aan jonge mensen de boodschap meegeven dat seks niet te koop is, en dat het niet okee is."

Schilderen voorbij de religie

Nog geen millimetertje van de sluier licht Mansour Bakhtiar (61) op van het schilderij waaraan hij werkt. Het doek van twee bij zes meter wordt in het najaar in Pulchri geëxposeerd, en Bakhtiar moet nog flink aan de bak. Wél licht hij het onderwerp toe: “Ik ga de vrijheid uitbeelden.”

tekst **Saskia Herberghs** foto's **Dimitriosfos**

Zijn schilderijen zijn groot. “Héél groot.” Zijn grootste exemplaar? Een doek van ruim tweeëneenhalve meter bij zes. Gelukkig maar dat zijn Atelier Incognito, op de hoek van Lange Beestenmarkt en Prinsegracht ook groot is. Hier werkt hij al sinds 2003 aan zijn oeuvre. En sinds 2011 ontvangt hij hier driemaal in de week ook zijn leerlingen. “Mijn specialiteit is dat ik snel een talent ontdek. Bij het lesgeven richt ik mij daarop zodat cursisten snel zelfstandig en vrij kunnen werken.”

Het lag niet per se voor de hand dat Bakhtiar ging schilderen. In zijn grote familie was wél een enkele dichter. En meerdere politici. Zijn oom was minister in de regeringsperiode tussen de sjah en Khomeini. Na de machtsovername

Mansour Bakhtiar

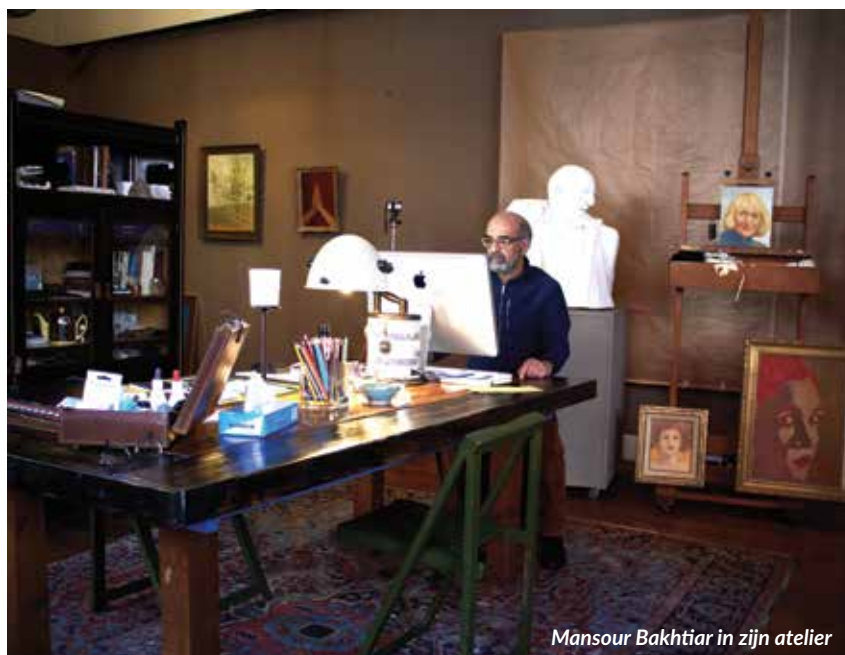
door Khomeini moest Bakhtiar in 1985 uit Iran vluchten. Eigenlijk wilde hij naar zijn oom in Parijs, maar er kwam telkens iets tussen. Nu woont Bakhtiar alweer 33 jaar in Nederland, al die tijd in Den Haag. “Ik ben een Hagenaar.” En al woont hij op Scheveningen, zijn band met Het Oude Centrum is in de afgelopen jaren sterk geworden. “Ik heb hele goede burens.”

Hij maakt twee soorten schilderijen, zegt Bakhtiar. De ene soort is voor de verkoop, in de andere staat altijd de mens centraal. Tot de crisis in 2008 kon de autodidact leven van de verkoop van zijn werk. “Ik hield twee keer per jaar een expositie voor rijke mensen. Maar na de crisis raakte het geld op.” Hij paste zijn atelier aan, en geeft sindsdien les. “Af en toe verkoop ik nog iets.” Zijn interesses zijn breed, blijkt niet alleen uit de schilderstijlen die hij hanteert. “Zodat cursisten zien wat er allemaal mogelijk is.” Onder de noemer

‘Onbekende Avonden’ houdt Bakhtiar eens per maand een literaire avond met schrijvers, dichters, kunstenaars en filmmakers uit Iran. Al gebruikt Bakhtiar liever de naam ‘Perzië’. “Dat klinkt mooier en voller. Iran is eigenlijk een stukje van Perzië.” Het is het land waar zijn vader is begraven. Bakhtiar mocht daar als politiek vluchteling niet bij zijn. In een donker portret in de hoek van het atelier legde Bakhtiar zijn emoties van die dag vast.

De onderwerpen die het Iraanse regime taboe heeft verklaard, beroeren Bakhtiar des te meer. Op zijn doek voor de expositie in Pulchri kijkt hij ‘voorbij religie’. “Het wordt heel spannend of mensen zonder toelichting de boodschap begrijpen.” Het moet een antwoord zijn op het gewicht dat religie nu wereldwijd krijgt. “Mijn schilderij gaat over de vrije mens.”

www.mansourbakhtiar.com

Mansour Bakhtiar in zijn atelier

frisse wind

Any Frame

Lijstenmakerij

Any Frame is zeker geen onbekende in Den Haag. De lijstenwinkel van Koos Gijzen (71) huisde al 35 jaar aan Geest 40. Koos is inmiddels de pensioengerechtigde leeftijd ruim voorbij en zocht een opvolger. Per september '17 is Any Frame overgenomen door Menno Schut (43), die goed bevriend was geraakt met Koos ruim tien jaar geleden. Any Frame huist nu aan de Boekhorststraat 25A, een nieuwe aanwinst voor het Makerskwartier. "Ik ben zagezegd aan komen waaien en nooit meer weg gegaan. Koos heeft mij als het ware opgeleid in het vak. Vanaf 2007 heb ik mijn eigen grafisch ontwerp bureau gehad, maar toen Koos mij aanbood zijn zaak met boedel en al over te nemen, heb ik onmiddellijk ja gezegd. Dankzij hem ben ik nu mijn eigen baas, een trotse ondernemer. Hij komt bijna dagelijks bij mij een bakkie doen. Zo houdt hij contact met de vele klanten en bevriende kunstenaars, die zijn meeverhuisd, zoals musea, bedrijven en galeries." Any Frame adviseert kunstenaars en verzorgt inlijstwerk op maat, met of zonder passepartout, presentaties, reparaties van lijst of glaswerk. Ook is het mogelijk eigen lijstontwerpen uit te laten voeren met lasertechniek. Die worden op bestelling als een bouw pakketje geleverd. Menno's achtergrond als grafisch ontwerper komt hierbij goed van pas om een uniek ontwerp te realiseren.

Voor meer informatie
www.anyframe.nl

tekst: Tony Swartz foto: Dimitriosfos

Het bijna geheime geweten van de wijk

Hij is niet zo prominent in Het Oude Centrum aanwezig dat inwoners hem dagelijks aanspreken, maar alle meldingen weten wel degelijk het bureau van wijkmanager Coskun Yilmaz te vinden. Kleine gevallen als een verzakte stoep, maar ook ingewikkelde dossiers als overlast in de tuin van De Nieuwe Kerk.

tekst & foto Mark Tangel

Alle handhavingsinstanties om de tafel krijgen, een plan van aanpak opstellen met de sociale partners en controle op samenwerking van al deze lijnen zag Yilmaz dit najaar als zijn voornaamste taak. "Natuurlijk is alles min of meer opgelost nadat het weer omsloeg", grapt hij, "maar als de problemen deze zomer terugkeren, weten we elkaar te vinden." Het klinkt opgelucht, maar nieuwe uitdagingen stapelen zich op: geluidshinder, overlast en verkeerschaos zijn aan de orde van

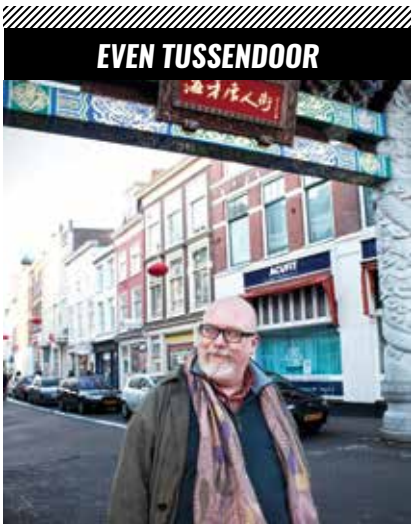
de dag binnen de straten van Het Oude Centrum. "Het is een drukke wijk met veel toeristen en doorgaande reizigers", weet de wijkmanager. "Bijna de helft van de mensen die de binnenstad bezoekt loopt of fietst door Het Oude Centrum. Dat betekent extra druk op de wijk. Daarnaast zijn er de lokale cafés en restaurants die klanten aantrekken. Dat betekent dat de gebruiksintensiteit van de openbare ruimte, vergeleken met een buitenwijk, tien keer zo hoog is. Niet iedereen maakt op een fatsoenlijke manier gebruik van de wijk, een deel van de bezoekers geeft overlast. Het is logisch dat buurtbewoners daar hun vraagtekens bij zetten. We kunnen de overlast natuurlijk niet helemaal wegpoetsen, maar we moeten wel proberen het binnen acceptabele marges te brengen."

Een beslissende rol in de aanpak van overlast heeft de wijkmanager niet, maar hij kan de gemeente wel adviseren. Dit gebeurde vorig jaar bijvoorbeeld bij de plannen voor een hostel in de Nieuwe Molstraat: "Als je kijkt naar alles wat ik hiervoor heb genoemd," zegt Yilmaz, "kan je natuurlijk niet heel erg lovend zijn over initiatieven die de druk op deze wijk extra opvoeren. Je hebt altijd met gevoel van mensen te maken. Soms is iets technisch realiseerbaar, maar als bewoners zich daar heel erg ongelukkig door voelen, moet je daar rekening mee houden. Wijkmanagement draait om de fysieke gesteldheid, maar ook om de sociale kant van de wijk."

Toch speelt het tegenovergestelde ook voor de wijkmanager: niet alle wensen van bewoners zijn technisch realiseerbaar. Boombepanting is lastig, want Het Oude Centrum is niet alleen boven, maar ook onder de grond een dichtbebouwd gebied. Toch gloort er een beetje groen aan de horizon: "Binnenkort gaat de Wagenstraat op de schop", vertelt Yilmaz. "Daar staat nu nog geen enkele boom en het is bedoeling dat er bij de herinrichting een aantal geplant worden. Waarschijnlijk zal dat ten koste gaan van een paar parkeerplekken, maar uiteindelijk moet je toch een afweging maken. Ik denk dat groen hier voorrang verdient, omdat er in de Wagenstraat nog helemaal niks is!"

Wijkmanager Coskun Yilmaz te midden van stadsdeelmedewerkster voor Het Oude Centrum Filiz Akbulut (links) en Zebra collega Bart Groot Koerkamp.

"DIT IS EEN KRANT VAN EN VOOR DE BUURT"

Willem van Altena treedt aan als hoofdredacteur van het buurtmagazine

Waar ben je vandaan?

"Ook al kom ik uit de Bollenstreek en heb ik in Leiden gestudeerd, Den Haag is de stad waar ik me thuis voel. Als kind bezocht ik met mijn Indische tantes toko Ajoë. Daar kwamen alle Indo's. Als bijna halve Chinees doe ik vaak boodschappen in Chinatown. Hier liggen ook mijn favoriete restaurants."

Dus je kent Het Oude Centrum goed?

"Vroeger waren de Nieuwe Molstraat en de Boekhorststraat best wel verlopen. Dat is allemaal aan het veranderen. De wijk zit in de lift. Ook de Grote Marktstraat is plezierig geworden. De grachten zijn ook heel erg leuk. Dat zie je goed vanuit de rondvaartboot."

Hoe ben je vanuit Loosduinen bij deze wijkkrant verzeild geraakt?

"Ik ben ervoor gevraagd maar dat hoeft niet in de krant. Ik vind het belangrijk dat buurtbewoners goed geïnformeerd worden, ook door elkaar. Dit is een platform dat zorgt voor meer wijkgevoel en dat is goed. Hierom ben ik dertig jaar geleden de journalistiek in gegaan. Nu ik als freelancer werk, heb ik hier tijd voor."

Hoe open sta je voor ideeën?

"Dit is een krant van en voor de buurt. Als buurtbewoners onderwerpen willen aandragen, dan moeten ze dat zeker doen. Ze kunnen een mailtje sturen naar nieuws@hetoudecentrum.nl."

Wie kent de wijkagent?

Wij zijn Nathalie Alderlieste en Fons Lens. Ruim twee en een half jaar zijn wij als wijkagent werkzaam in een van de mooiste wijken van Den Haag, het Oude Centrum. Het Oude Centrum is een levendige wijk, waar wij het erg naar onze zin hebben. Onze diensten proberen we zo efficiënt mogelijk op elkaar af te stemmen, zodat de continuïteit in de wijk zo veel mogelijk gewaarborgd is.

Wij zijn wijkagenten 'nieuwe stijl'. Vroeger was het zo dat de wijkagent voornamelijk in de wijk was en zich vooral bezig hield met het onderhouden van de contacten. Zo kwam hij of zij aan informatie. Er is echter een belangrijke taak bijgekomen. De wijkagent is namelijk steeds meer een spilfiguur geworden in de wijk. Speelt er een probleem, en dat probleem vraagt om een goede samenwerking tussen verschillende partners, dan is de wijkagent degene die zorgt dat die partners met elkaar verbonden worden.

Voor het Oude Centrum is hier de aanpak van de dealers op en rond het Helena van Doeverenplantsoen een goed voorbeeld van. Hierbij hebben wij wijkagenten een plan gelanceerd en gezorgd dat verschillen-

de partners, zowel binnen als buiten het politieapparaat, goed hebben samengewerkt. Met als resultaat dat de overlast is gestopt en dat diverse jongeren zijn aangehouden en de meesten een gebiedsverbod hebben gekregen.

Gelijk toen wij wijkagent van het Oude Centrum werden, hebben we een gezamenlijk emailadres aangemaakt. Deze mailbox wordt door ons beiden bekeken en beantwoord. Het duurt over het algemeen gemiddeld twee of drie dagen voor u van ons bericht krijgt. Sinds kort verzorgen wij weer een spreekuur in buurthuis de Sprong (Paviljoensgracht 33). Wij zijn daar op donderdag in de even weken van 14.30 tot 15.30 uur aanwezig.

Heeft u een spoedeisend probleem, dan moet u uiteraard 112 bellen. Bij minder of geen spoed kunt u 0900-8844 bellen, en heeft u ons als wijkagent nodig, dan kunt u een mail sturen naar; dhg.wijkagentoudecentrum@politie.nl of naar het spreekuur komen. Binnenkort zijn we ook te volgen op Instagram.

Hagenaar schrijft 'stoeptegel' over *Pamir- keuken*

In het Pamirgebied wordt nog op traditionele wijze gekookt door moeders en dochters.

's Morgens wakker worden op een boomloze bergweide in Centraal-Azie, vier kilometer boven zeeniveau, en dan een bordje kala pocha voorgezet krijgen. Het klinkt allemaal erg exotisch en avontuurlijk totdat je weet dat die kala pocha niets anders is dan een stoofpotje van schapenkop met kikkererwten.

tekst **Willem van Altena**
foto **Frederik van Oudenhoven**

Niet direct een recept dat je in de volgende Delicious zult aantreffen, maar dat is misschien juist de reden waarom het wel opgenomen is in het bijzondere kookboek *With Our Own Hands*. Een kookboek waarvoor prins Charles het voorwoord schreef, en dat in 2016 de internationale Gourmet World Cookbook Award won, zeg maar: de Oscar onder de kookboeken. Gemaakt door een Hagenaar: Frederik van Oudenhoven. "Veel van de gewassen die wij nu eten komen oorspronkelijk uit het Pamir-gebergte, dat is een gebied in Centraal-Azie, in de uitlopers van de Himalaya", steekt de 36-jarige

Hagenaar van wal. "Appels, uien, wortelen... en zelfs tarwe komen daar vandaan", vertelt Van Oudenhoven. "Boeren hebben duizenden jaren lang selecties gemaakt in het telen van die gewassen. Maar zoals overal op de wereld raakt oude kennis in onbruik. Die werd immers niet opgeschreven, maar generaties lang mondeling overgedragen." Samen met de Oostenrijkse onderzoeker Jamila Haider trok Van Oudenhoven door Tadjikistan en Afghanistan. En al heel snel werd duidelijk dat praten over eten de manier bij uitstek was om van alles aan de weet te komen over de cultuur. "Zo kwamen we met het idee om een paar recepten op te tekenen en daar een boekje van dertig pagina's van te maken, dat we dan als cadeautje konden uitdelen in het Pamirgebied." Dertig pagina's werden een stoeptegel in drie talen: Engels, Tadjieks en Dari, de lokale taal. "Achter een eenvoudige abrikoos kon een heel verhaal schuil gaan over hoe die soort was genoemd naar een oma die ooit naar Samarkand was gereisd." "De mensen zijn daar ontzettend open. Ze zijn er moslim, maar heel liberaal, het was bijvoorbeeld nooit een probleem om als man met een

vrouw in de keuken te staan en met haar te praten." Toen het boek eenmaal klaar was keerden Frederik van Oudenhoven en Jamila Haider terug naar het Pamirgebied, om mensen een exemplaar van 'hun' kookboek te brengen. "Maar de douane dacht dat het terroristische lectuur was. Stonden we daar met een vrachtwagen vol met 1700 boeken." Pas na een belletje met een minister kon er toch verder gereisd worden. "Ja we knepen hem wel, want het boek is best kritisch over de regering. Hoe dan ook, de mensen waren ontzettend blij en verrast dat 'die gekke Westelingen' na vijf jaar met dat boek terugkwamen." Of er nog zo'n project van zijn hand zal verschijnen? Van Oudenhoven lacht, maar schudt het hoofd. "Dit viel gewoon toevallig allemaal op zijn plek. Maar het heeft zo veel energie gekost. Nee, dit zal waarschijnlijk wel mijn eerste en laatste boek blijven."

'With Our Own Hands' is inmiddels herdrukt en kost 69 euro. Lezers van de Buurkrant Oude Centrum kunnen het boek voor een prijs van 54,50 bestellen. Mail naar info@hetoudecentrum.nl

frisse wind

Ravez Movement Academy

Mindful bezig met je lijf

Ravian Numai (30) en Alaïa Fonk (25) hebben sinds kort hun eigen bewegingsstudio aan de Lange Beestenmarkt 58. Alaïa doet de fotografie en p.r. en Ravian voltooide een opleiding sport en bewegen en medisch fitness. Hij werkte voorheen bij een grote sportschoolketen en begon vier jaar terug een eigen sportstudio aan het Zieken, wat een te kleine locatie werd.

"Ik sport al mijn hele leven. Vanaf mijn vierde doe ik aan judo en kungfu, en sinds mijn achtste boks ik. Daarnaast doe ik streetdance, muay thai kickboksen, fitness, krachttraining en parkour, waarbij je de hele stad als hindernisbaan gebruikt. Vanuit die brede oriëntatie is Monkey Business The Workshop ontstaan: een groepstraining waarbij je terug gaat naar de natuurlijke staat van het lichaam. Dat doe je middels rollen, vallen, klimmen, springen, hangen en balanceren, dat alles in combinatie met dans, yoga en martial arts. Alles spelenderwijs, zonder attributen. Je leert op jezelf en elkaar vertrouwen. Hiermee hebben wij ook de OneFit prijs gewonnen voor de leukste groepstraining van 2017."

De Monkey Businessgroep van maximaal 14 personen traint op dinsdag- en vrijdagavond. Op zaterdag is er regelmatig een workshop Monkey Handstand. Ook begeleidt Ravian als personal coach diverse groepen, zoals de workshop zelfverdediging. "Fitnessstudio's hebben veel apparatuur waar je nogal individualistisch en mechanisch bezig bent, zonder echte goede verbinding tussen lichaam en geest. Dat maakt Ravez Movement Academy bijzonder, er is aandacht om mindful bezig zijn met je lichaam en met elkaar."

Voor informatie:

www.ravezmovementacademy.com

www.the-monkeybusiness.com.

Chinees Nieuwjaar

Het Chinese jaar van de Hond is op zaterdag 17 februari van start gegaan in het stadhuis aan het Spui met knetterend vuurwerk en kleurige draken- en leeuwensdansen. "Nian nian, gao sheng!" wensen de Chinezen elkaar bij de komst van het nieuwe jaar. "Ik wens dat elk jaar beter wordt dan het vorige jaar". Het jaar van de Hond moet een jaar worden van idealen en samenwerking. Geen olieballen, maar noedels en dumplings zijn een traditionele nieuwjaarsnack. Die staan symbool voor een lang leven. Tijdens het nieuwjaarsdiner met de familie staat elk gerecht op tafel symbool voor een wens in het nieuwe jaar.

tekst Ria Molhoek foto's Kees Oosterholt

Vrijwilligersvacatures

We zijn altijd op zoek naar redacteurs en fotografen.

Vind je het leuk om artikelen te schrijven en bijvoorbeeld medebuurtbewoners te interviewen? Meedenken over de inhoud? Weet u een evenement, expositie of bijeenkomst in onze buurt waarover u in dit magazine wilt lezen?

Bewoners aan het woord

Onze achterpagina is gereserveerd voor jou als bewoner.

Heb je een gedicht, strip, anecdoten, vraag, stelling, mededeling of iets anders waarvan je denkt dat je buurtbewoners het graag zien, lezen of op kunnen reageren? Stuur het op! Laat van je horen.

Neem contact op via: nieuws@hetoudecentrum.nl of 06 37326419

Stilstaan bij het verdwenen Joods Tehuis

In buurthuis De Sprong aan de Paviljoensgracht 33 vindt op 12 april een bijzondere bijeenkomst plaats. Het Joods Politie Netwerk organiseert met medewerking van het buurthuis een bijeenkomst over de geschiedenis van het pand wat ooit op die plaats gestaan heeft, namelijk het Joodsch Tehuis aan de Paviljoensgracht 27a. Dit gebeurt op 12 april, de datum waarop dit jaar de Yom HaShoah, de vervolging van Joden in de Tweede Wereldoorlog, in de wereld herdacht wordt. Er wordt nog gewerkt aan het programma en buurtbewoners zijn van harte welkom vanaf 13:30 uur in buurthuis De Sprong. Na een lezing over de geschiedenis en een gesprek over de betekenis daarvan voor het heden, zal op het Rabbijn Maarssenplein een bloemstuk gelegd worden bij het nieuwe Joods Monument.

Weesfietsen

VERMEENDE WEESFIETS

cartoon: KRA Illustraties

Jan Elsinga woont 40 jaar in Den Haag, waarvan de laatste jaren in de binnenstad. Over de geschiedenis van de binnenstad schrijven is één van zijn hobby's.

Verdwenen Joods Den Haag

Vanaf de zeventiende eeuw kwamen Joden uit Oost-Europa, de Asjkenaziem, naar Den Haag. Ze vestigden zich in het gebied rond de Nieuwe Kerk. Maar in 1943 kwam een abrupt einde aan bijna 300 jaar Joods leven in Den Haag. Van de ongeveer 17.000 Joodse inwoners zijn er 14.000 door de nazi's gedeporteerd. In 2016 heeft City Mondial met medewerking van Stichting Levi Lassen een brochure uitgebracht met een rondwandeling door 'De verdwenen Joodse buurt van Den Haag'.

tekst & foto's Jan Elsinga

Het meest opvallende nog bestaande gebouw uit de Joodse buurt is zonder twiifel de Grote Synagoge in de Wagenstraat. Gebouwd naar een ontwerp van architect A. Roodenburg in neo-clas-

sisistische stijl werd de synagoge op 6 september 1844 feestelijk ingewijd. Een kleine 130 jaar is de synagoge het middelpunt van de Joodse gemeente geweest< waar veel hoogtepunten zijn gevierd: rabbijnen werden aangesteld en er waren vele diensten, feesten en huwelijkssluitingen. Dieptepunt was het gebruik van de synagoge als bokslokaal tijdens de Duitse bezetting en het aanbrengen van hakenkruizen. In 1974 is de synagoge gesloten en tegenwoordig is er een moskee in gevestigd.

Aan De Stille Veerkade nr. 20 was van 1848 tot 1893 een Israëlitisch Weeshuis gevestigd, dat werd geleid door een ouderpaar en waar plaats was voor elf weeskinderen. Rabbijn Berenstein, die op nr. 24 woonde, had geld ingezameld, waarmee dit pand kon worden aangekocht. Na dertig jaar was het te klein geworden en moest het verhuizen naar de Raamstraat. Op nr. 45 is daar een 18e-eeuws rijksmonument te vinden, dat van 1894 tot 1931 dienst deed als Joods Weeshuis met plaats voor dertig weeskinderen, die streng werden opgevoed en speciale kleding droegen. De kans dat je wees werd, was in de 19e eeuw vrij groot vanwege de zeer slechte hygiënische omstandigheden in de buurt. De vele dicht op elkaar gebouwde hofjes en sloppen hadden geen riolering en maar één secreet (wc) per tien huisjes. Water haalde men bij de pomp. Het gevolg was dat cholera veel

slachtoffers heeft gemaakt. Op Stille Veerkade nr. 16 werd in 1936 door uit Polen en Rusland gevluchte Joden een eigen Sjoel 'Tiferes Jisroell' opgericht, omdat ze zich niet thuis voelden in de Hollandse synagogen.

Het huidige Rabbijn Marsenplein was vroeger het schoolplein van de openbare Stelselschool, waar Joodse kinderen

**Er was geen riolering
en maar één secreet (wc)
per tien huisjes**

buiten de reguliere schooluren les kregen over het Jodendom. Het plein is vernoemd naar Opperrabbijn Isaak Maarsen, die in 1943 is gedeporteerd. Sinds 2006 staat op dit plein het Joodse Kindermonument in de vorm van trappen of ladders of opgestapelde lege stoelen, waarin 400 voornamen van weggevoerde kinderen zijn gegraveerd. Op 28 januari heeft de burgemeester op dit plein het Joods Monument ter nagedachtenis van alle Haagse slachtoffers van de Holocaust onthuld.

Bij City Mondial (Wagenstraat 185A) zijn nog ca 100 exemplaren van de brochure voor de liefhebbers gratis af te halen.

Boekhorststraat in beweging

Het Makerskwartier, een concept sinds 2016 in de Boekhorststraat waar ondernemerschap en creativiteit met elkaar verbonden zijn. Er wordt hard gewerkt om de Boekhorststraat nog leuker te maken. De resultaten worden steeds meer zichtbaar.

tekst Richelle van Soest foto PR

Het mooie van het Makerskwartier is dat je kan zien hoe producten tot stand komen, hierdoor wordt het een persoonlijk product met een verhaal, elke maker vertelt graag over de producten en u kunt bij ons ook terecht voor een opdracht. Gelukkig zijn er steeds meer Makers in de Boekhorststraat, waardoor het nu een plek is waar u mooi, persoonlijk handwerk, geweldige cadeau's of interieurstukken kunt vinden.

Er zijn inmiddels 14 winkels die onder het Makerskwartier vallen, dit is te zien aan de bordjes met de Haagse ooievaar die boven de winkels hangen. Er zijn nieuwe ontwikkelingen in de Boekhorststraat en dan met name in het Makerskwartier. In de vorige editie is er verteld dat de Boekhorststraat er anders uit komt te zien, meer bomen, terrassen en nieuwe bestrating. Nu zijn er een paar verhuizingen gaande. Mademoiselle Cecile is helaas vertrokken uit haar pand, dit vanwege persoonlijke omstandigheden, we hopen haar over een jaar weer te zien. Ook Loft and Sound gaat weg uit de Boekhorststraat. In het hoekpad waar &Anne zat komt er een chocolaterie met koffi corner, &Anne is verhuisd naar nummer 159, dat paste haar beter. De lege panden zullen snel nieuwe makers krijgen. Een andere ontwikkeling in de Boekhorststraat is de samenwerking met het creatieve bureau: Anceaux Marketing. Tijdens een speciale avond hebben een aantal winkelgebieden hun probleem of vraag gesteld, waaronder de Boekhorststraat. Creatieve bureaus die hierbij aanwezig waren, hebben in de weken daarop oplossingen bedacht.

Het creatieve bureau Anceaux Marketing had volgens ons de leukste ideeën en wij gaan daar nu een samenwerking mee aan. Gemeente Den Haag/Haags RetailPunt schenken een startbedrag om deze ideeën te financieren en de Boekhorststraat aantrekkelijker te maken. We kunnen nog niet veel over de plannen verklappen, maar de Boekhorststraat wordt nog leuker, er komt ondermeer "green graffiti" en een Funky Friday. De socialmedia accounts van Facebook en Instagram Boekhorststraat Leeft en het Makerskwartier zullen worden samengevoegd en wij zullen u via één account op de hoogte houden wat betreft de Boekhorststraat Makerskwartier.

We hebben er alle vertrouwen in dat dit allemaal geweldig gaat worden, tot snel in de Boekhorststraat!

Binnenkort is er weer een Oran-jemarkt op Koningsdag! Voor het huren van een kraam, kunt u zich opgeven via de website: www.boekhorststraat.nl.

STUDIO
ROBBE

www.studiorobbe.nl

Yoga doet je goed!

Yoga in het Oude Centrum sinds 2002 aan het Buitenum 1-B

- Kleine groepen: veel persoonlijke aandacht
- Yoga voor vrijwel iedereen: geen verschillende niveaus
- Yoga met diepgang en met balans tussen in- en ontspanning

Nu ook met Ooievaarspaskorting

Bel of mail voor een proefles!
070-3808129 / info@dianavangelder.nl

www.dianavangelder.nl

Gemeente Den Haag

Uw gevel gratis graffitivrij

Snel gemeld?
Snel hersteld!

Ongewenste graffiti ontsiert uw huis en de straat ziet er rommelig uit. De gemeente laat het gratis verwijderen. U hoeft het alleen maar te melden. Hoe eerder u het meldt, hoe kleiner de kans dat er meer graffiti bij komt!

www.denhaag.nl/graffiti

Meld Graffiti
Kijk op de website voor de voorwaarden of neem contact op met Meldpunt Graffiti: meldpuntgraffiti@denhaag.nl of 14 070.

Buitengewoon schoon!
Samen maken we van onze stad een aangename, veilige en schone plek om in te wonen, werken en leven.

Den Haag
maakt het **mooi**
schoon op orde

Wat gaan we doen?

› The Grey Space in the Middle

Paviljoensgracht 20
thegreyspace.net

The Hague Record Fair #5 at The Grey Space Zo 22 april

Welcome to the fifth edition of The Hague Record Fair! On this day there will be DJs playing incredible records all day long, food and drinks are available at the bar and there are records!

› Evangelisch-Lutherse Gemeente

Lutherse Burgwal 9
070 363 6610
luthersdenhaag.nl

Citykwartier Woensdagen 12:00 - 13:30 u

Citykwartier met een liturgisch moment (van stilte, bezinning en gebed)

› Bleyenberg

Grote Markt 10
bleyenbergdennaag.nl

DJ Workshop voor kids (7 t/m 12 jaar) Zondag 25 maart

Tijdens deze inspirerende middag leer je de basic skills van het dj'en zoals: de maat tellen, beatmatchen, scratchen en mixen.

› Humanity House

Prinsegracht 8
www.humanityhouse.org

Movies that Matter Festival Za 10 maart

Une saison en France

Wereldreis door eigen stad Zo 18 maart

De leukste stedentrip vol ontdekkingen en verrassende ontmoetingen om bewoners met elkaar te verbinden en de diversiteit van de stad te vieren.

› Paard

Prinsegracht 12
paard.nl

Paardcafe: Reiger Vr 2 maart

Reiger(Mathijs Peeters, 1976) is een meestergitarist met een imposant muzikaal CV. Naast bands als The Gasoline Brothers en Sandusky heeft hij veel gespeeld als sessiemuzikant. Reiger heeft eigenlijk niets meer te bewijzen. Gratis toegang

Girls Go Boom presents: OOO - EP release + Sale Gosse + FFOOSS

Vr 2 maart

THATS A LOT OF GIRLPOWER!
Alternative, garage, punkrock
Gratis toegang.

Paardcafe: Leroy Joy Vr 2 maart

Het is feest, want Leroy Joy is terug in het café!
Gratis toegang

Lutherse Kerk Den Haag

Une saison en France

Sale Gosse

Colofon

Buurtmagazine Het Oude Centrum nieuws@hetoudecentrum.nl
Kopij voor de volgende editie inleveren vóór 16 april.

Hoofdredacteur Willem van Altena
Art Direction & Lay-out Robbe Wieles, www.studiorobbe.nl
Aan dit nummer werkten verder mee

Saskia Herberghs, Hans Markowski, Stephan Ruigrok, Tony Swartz, Marc Tangel,
Richelle van Soest, Ria Molhoek en Ria Post

Uitgave van wijkorganisatie Het Oude Centrum www.hetoudecentrum.nl
info@hetoudecentrum.nl, Paviljoensgracht 33, 070 3926791
De inhoud van de krant is niet noodzakelijkerwijs de mening van het bestuur van het buurtoverleg.

Advertenties info@hetoudecentrum.nl, aanleveren voor 16 april.

— Gedicht door Jozephien

ODE

Je bent een grillige dame, Boekhorststraat
Ooit was je de rand van de stad
jij die al bijna vier eeuwen mee gaat
hebt heel veel gezichten gehad

Je vorige eeuw is in beeld gebracht
die begon in je bloei en je was begeerlijk
met je modehuizen en hun pracht
en van hopje tot haring was heerlijk

De elektrische tram kwam al in negentienvijf
ook veel volk te voet, rokken tot de schoen
petten met handkarren, je was vol in bedrijf
toen al moest je het met veel verkeer doen

Later trekken alleen films veel bezoek
Roxy en Thalia stonden voor sensatie garant
Daarna houden alleen behang en broek
vloer, vis en fiets dapper stand

Maar, jij oudje, je bent weer opgeveerd
je kreeg Makers, en botox van Staedion
je aanbod is weer knap gevarieerd
na de facelift word je weer bon ton!

Aan de 's-Gravenhaagse grachten...

Prinsengracht, Paviljoensgracht, Gedempte Gracht... overal in het Oude Centrum tref je namen aan die verwijzen naar een waterrijk verleden. Als het aan een groep Hagenaars ligt kan dat verleden ook best een toekomstvisie zijn. Door water terug te laten keren in de oude grachten wordt de stad mooier en leefbaarder en wordt er bovendien werk gemaakt van waterberging. Op de Facebookpagina Grachten Open in Den Haag zijn door Richelle Kuypers van Soest bewerkte foto's van Kees Oosterholt te zien van hoe zo'n 'Haags Venetië' eruit zou kunnen zien.

Nachtfoto

foto: Marc Tangel, meer fotos op haagsemarc.nl

Deze keer een nachtfoto aan de rand van Het Oude Centrum. Een rustige uitgaansavond op de hoek Prinsegracht - Lange Beestenmarkt. In de verte brengt de taxi een uitgedanste feestganger veilig naar huis. Ook een bruisende stad als Den Haag valt af en toe helemaal stil.